

Безпека та ефективність вакцинації проти грипу

Безпека вакцинації проти сезонного грипу

Як перевіряється безпечність вакцини проти грипу?

Кожна вакцина проти грипу потребує допуску, перш ніж її можна буде використовувати в Німеччині. Процедура допуску такого препарату суворо регламентована та дуже складна. Якість, ефективність і переносимість вакцини повинні бути доведені різними дослідженнями.

Навіть після того, як вакцина була вперше схвалена, проводяться подальші випробування, щоб отримати її схвалення для німецького ринку вакцин. Це остаточне схвалення дає Інститут Пауля Ерліха (PEI). Навіть після отримання допуску інститут PEI продовжує контролювати та оцінювати переносимість вакцин, беручи до уваги повідомлення про небажані побічні ефекти.

Які побічні ефекти можуть виникнути після щеплення?

Вакцини проти грипу зазвичай добре переносяться. У ході різних досліджень також вдалося довести, що вакцина проти грипу безпечна для вагітних жінок і майбутньої дитини.

Незалежно від вакцини, спостерігаються поодинокі загальні реакції, подібні до застуди (наприклад, легка лихоманка та болі в м'язах або ломота в суглобах, див. малюнок 1).

Зазвичай ці симптоми зникають протягом кількох днів.

Малюнок 1. Вакцинальні реакції після щеплення від сезонного грипу

Після щеплення від грипу до 9 із 100 щеплених мали такі ж реакції, як при застуді.

Як і після інших щеплень, у місці ін'єкції може виникнути тимчасове почервоніння, легкий біль і набряк. Ці місцеві реакції виникають частіше після вакцинації у високій дозі, яка рекомендована людям старше 60 років.

Для дітей і молоді віком від 2 до 17 років існує також вакцина, яка вводиться лише у вигляді назального спрею. Найчастішими побічними ефектами у таких випадках бувають закладеність носа або нежить.

Що робити, якщо виникають важкі побічні ефекти?

Важкі побічні дії виникають дуже рідко. Якщо після щеплення ви помітили інші побічні ефекти, окрім описаних легких вакцинальних реакцій, повідомте про це своєму лікарю. Інформація про цей випадок спрямовується в департамент охорони здоров'я, який передає її до інституту PEI. Крім того, пацієнти також можуть надіслати Інтернет-повідомлення безпосередньо в інститут PEI або у Федеральний інститут фармацевтичних препаратів і виробів медичного призначення (BfArM) (www.nebenwirkungen.pei.de).

Повідомлені підозрювані випадки побічних ефектів або ускладнень вакцинації документуються та оцінюються. Таким чином, будь-який ризик, пов'язаний з вакцинацією, вдається швидко розпізнати та вжити відповідних заходів.

Коли не варто робити щеплення і що слід враховувати?

У разі гострого перебігу хвороби, що потребує лікування, з температурою вище 38,5 °C, щеплення слід зробити пізніше.

Дітей та підлітків з ослабленою імунною системою, які страждають на важку астму або проходять лікування саліцилатами (наприклад, ацетилсаліциловою кислотою), не можна щепити проти грипу назальним спреєм.

Особи, які мають алергію на будь-який компонент вакцини, повинні повідомити про це свого лікаря. У разі діагностованої лікарем важкої алергії на курячий білок, яка зустрічається дуже рідко, вакцинацію слід проводити в умовах, що дозволяють клінічний моніторинг і поствакцинальне лікування. Існує також вакцина проти грипу без яєчного білка (вироблена з кліткової культури), яка

підходить для застосування у алергіків. Будь ласка, обговоріть це зі своїм лікарем.

Ефективність вакцинації проти сезонного грипу

Наскільки ефективне щеплення у дорослих?

Якщо вакцина добре відповідає розповсюдженню вірусам грипу, у молодих дорослих людей спостерігається захисний ефект до 80 %. Літні люди часто мають обмежену імунну відповідь, що робить вакцинацію для них менш надійною. Середня ефективність для літніх людей становить 41 %. З цієї причини для літніх людей були розроблені вакцини з підсилювачем ефекту (ад'ювант) або вакцини у високих дозах. Постійний комітет із вакцинації рекомендує проходити щеплення людям старше 60 років вакциною у високих дозах, яка ефективніша за стандартну вакцину для цієї вікової групи.

Переваги щеплення від грипу

- ▶ менш важкий перебіг грипозних захворювань та менше ускладнень (таких, як пневмонія, ураження серцево-судинної системи);
- ▶ менше госпіталізованих через грип;
- ▶ захист тих людей в оточенні, які не можуть самостійно сформувавши захист після щеплення (наприклад, у випадку імуносупресії).

Чому щороку потрібна нова вакцинація?

Щорічна вакцинація важлива, щоб захиститися від вірусів грипу, які найчастіше трапляються у відповідний сезон грипу.

Віруси грипу — це майстри перевтілення: вони постійно змінюють свою «зовнішність». Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) стежить за цими змінами в усьому світі, щоб визначити, які варіанти вірусу найімовірніше з'являться наступної зими. Сезонні вакцини від грипу містять складові частини кожного з варіантів вірусу, які з найбільшою ймовірністю та частотою будуть з'являтися у наступному сезоні.

Які фактори впливають на ефективність?

Ефективність щеплення від грипу залежить від багатьох факторів і відрізняється від року до року. Це базується, серед іншого, на тому, наскільки варіанти вірусу, що містяться у вакцині, відповідають вірусам грипу, які насправді зустрічаються найчастіше. Дослідження також показують, що чим пізніше починається епідемія грипу, тим менше ефективність вакцини, оскільки віруси грипу тим часом могли змінитися.

Але на захисну дію щеплення також впливає ефективність імунної системи: З віком імунна система втрачає свою дію, тому ефективність вакцини зменшується. Це також стосується людей з основними захворюваннями або людей, які приймають ліки, що знижують функцію імунної системи — наприклад, після трансплантації органів.

За наявності показань до щеплення **як проти грипу, так і проти COVID-19**, можливе одночасне введення обох вакцин.

Більше інформації про щеплення від грипу:

Федеральний центр медичного просвітництва (BZgA):

- ▶ <https://www.impfen-info.de/grippeimpfung/>

Інститут Роберта Коха (RKI):

- ▶ www.rki.de/influenza-impfung

Інститут Пауля Ерліха (PEI):

- ▶ www.pei.de/influenza-impfstoffe

Станом на: червень 2024 року